

V novi muzejski postavitvi je prikazanih nad 150 originalnih predmetov, 130 fotografij, več načrtov, skic, listin in drugih ponazoril.

Anka Novak

LOŠKI MUZEJ ŠKOFJA LOKA

Pridobljenih je bilo 777 predmetov (733 odkupljenih, 44 darovanih); večina jih izvira iz Škofje Loke, Stare Loke, Gorenje vasi in Poljan. Med predmeti, ki so zelo kakovostni in dobro ohranjeni, naj omenimo ženske čipkaste in svilene ovratnike, okrasne sponke za kravate, okrasne igle za ženske klobuke, broške, prstan, uhana in očala, ko so jih uporabljali v loški trgovski družini Žigonovih. Predmeti so iz obdobja pred prvo svetovno vojno in po njej. Pomembna pridobitev je sifonski stroj iz leta 1910, ki ga je daroval Ravnikar v. Fušar iz Škofje Loke in zaokroža serijo že prejšnja leta darovanih starejših tipov strojev za sifon, krahle in šabeso.

Zelo pomembna je pridobitev 555 predmetov iz zapuščine Jožeta Demšarja iz Gorenje vasi. V Demšarjevi zapuščini je precejšnje število nabožnih predmetov s konca 19. stoletja in iz obdobja pred prvo svetovno vojno: to so molki (21), svetinjice (40), križci (11) in podobice (229) ter tekstil - oblačila in hišna oprema - (72). Med tekstilnimi predmeti so omembe vredni mrliški prti in rjuhe, ki jih do sedaj v muzeju še nismo imeli, ter krstna oprema - srajčka, kapica in pregrinjalo - iz leta 1898. Med ostalo zapuščino so še razno posodje (40), obrtno orodje (127) in svetila (15) - iz konca 19. in začetka 20. stoletja.

Obdelali smo 419 predmetov iz prejšnjih let, ki so bili bodisi le evidentirani ali pomanjkljivo inventarizirani: tekstilni predmeti - 182 kosov, kvačkane in kljukaste čipke - 159, poljedelska oprema - 21 in živinorejska oprema - 57 kosov.

V zvezi z raziskovalnimi nalogami - končano (Ljudsko zdravilstvo na Loškem), začeto (Šege in vraže na Loškem) in načrtovano za prihodnja leta (Noša na Loškem) - smo na terenu in v ustanovah z arhivskim gradivom dobili podatke, ki smo jih kot rokopisne zapiske sistematično uredili v kartotekah. Tako se je v letu 1990 nabralo 172 zapisov o zdravilstvu, 95 o šegah in 28 o noši.

Z raziskovalno nalogo o zdravilstvu smo dobili 930 zapisov; oddana raziskava za objavo v Loških razgledih številka 37 obsega 47 tipkanih strani.

V letih 1982/83 je bilo v zvezi z raziskovalno nalogo Občina Škofja

Loka opravljeno veliko terenskega in arhivskega dela. Terenski in arhivski rokopisni zapiski se nahajajo v kartotečnih škatlah in so urejeni po geslih in krajevno. Zaradi drugega dela niso bili prepisani na kartotečne liste. Nekaj teh zapiskov, 620, smo v letu 1990 prepisali na tematsko urejene kartotečne liste. Prav tako smo prepisali še manjše število rokopisnih zapiskov iz let od 1977 do 1986 v zvezi s prehrano (16) in s šegami (17).

V letih od 1973 do 1989 smo zaradi raziskovalnih nalog na terenu pridobili tudi precej gradiva za hišni arhiv: razne dokumente - listine, spričevala, račune, razne dnevnike, reklamne liste, brošure itd. Gradivo je bilo le evidentirano, v tem letu pa smo ga evidentirali, vpisali v inventarno knjigo ter deponirali. Zadnja inventarna številka je 290. Dokumentacijsko gradivo je originalno ali pa je fotokopirano.

V letu 1990 smo dobili hišni arhiv pokojnega Jožeta Demšarja iz Gornje vasi. Izbrali smo etnološko zanimivo dokumentacijo, in to pomeni povečanje tega gradiva za 392 inventarnih števil. Izredno veseli smo bili dnevnikov, ki jih je pisal pokojni Demšar v letih 1932 do 1987, spominskih knjig in voščilnic. Zdaj je Demšarjev arhiv, ki obsega obdobje od konca 19. stoletja do današnjih dni, le evidentiran.

V tem letu smo pridobili 728 fotokopij, od teha je 457 originalnih, 272 pa preslikav. Motivno se fotografije navezujejo na moško, žensko in otroško nošo ter razne šege.

Omenimo naj še 397 negativov in 55 izrezkov iz raznih časopisnih objav za hemeroteko.

Arhivsko delo je potekalo v Zgodovinskem arhivu, enoti v Škofji Loki, v Nadškofijskem arhivu v Ljubljani, Župnijskih uradih v Škofji Loki in Železnikih ter v Skupščini občine - matičnem uradu v Škofji Loki.

Na terenu smo prevzemali predmete, zbirali dokumentacijsko gradivo ter podatke o zdravilcih in šegah. Večkrat smo obiskali Gorenjo vas, Ljubljano, Puštal, Staro Loko, Suho, Škofjo Loko, Vešter in Železnike.

Z dijaki, študenti, kolegi in ostalimi strankami (63) smo imeli pogovore, posredovali smo željene podatke ter posodili predmete in dokumentacijsko gradivo.

Meta Sterle